

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра соціології та соціальної роботи

ДЖУГАН РУСЛАНА ІВАНІВНА
КАЦЬОРА ОЛЕКСАНДР ВАЛЕНТИНОВИЧ

СОЦІАЛЬНЕ І МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ

Методичні рекомендації до курсу

УДК 364.3

Джуган Р.І., Кацьора О.В. Соціальне і медичне страхування: методичні рекомендації до курсу. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2022. 45 с.

Методичні рекомендації містять програму дисципліни, плани лекцій та практичних занять, питання для самостійної та індивідуальної роботи студентів, тестові питання для контролю знань та список рекомендованої літератури. Призначено для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 231 «Соціальна робота» та 054 «Соціологія».

Автори:

Джуган Р.І., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

Кацьора О.В., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

Рецензенти:

Повідайчик О.С., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

Орос О.Б., кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи ДВНЗ «УжНУ»

*Рекомендовано до друку
засіданням кафедри соціології та соціальної роботи
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол № 1 від 31.08.2021 р.)
методичною комісією факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №1 від 01.09.2021 р.)*

ЗМІСТ

Вступ	4
Опис навчальної дисципліни	5
Мета та завдання навчальної дисципліни	6
Структура навчальної дисципліни	8
Програма навчальної дисципліни	10
Методи навчання	12
Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання	13
Самостійна робота студентів	17
Індивідуальна робота студентів	18
Тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів	23
Питання до заліку	41
Рекомендована література	44

ВСТУП

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальне і медичне страхування» впроваджено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра в галузі знань 23 «Соціальна робота». Крім того, методичні рекомендації призначені для студентів спеціальності 054 «Соціологія» для вивчення навчальної дисципліни «Соціальне і медичне страхування» як вибіркової.

Невід'ємною частиною підготовки фахівців із соціальної роботи є вивчення механізмів соціального страхування. Засвоєння елементів соціального страхування закладає основу до вивчення загальної системи соціального захисту населення в Україні, зокрема соціального забезпечення та надання соціальних послуг. Базисом вивчення навчальної дисципліни виступає загальнообов'язкове державне соціальне страхування як система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також у старості та в інших випадках, за рахунок грошових фондів, що формуються шляхом сплати страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також бюджетних та інших джерел.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2	2
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3,4 аудиторних – 44 самостійної роботи студента – 46	3	3
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	46	78

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Соціальне і медичне страхування» є доведення до студентів основ соціального і медичного страхування в Україні.

Головними завданнями дисципліни є формування системного світогляду, професійного ставлення до соціальної роботи; розвиток гуманної особистості з глибокими міждисциплінарними знаннями; ознайомлення зі способами, технологіями соціального і медичного страхування.

У результаті вивчення та самостійного опанування навчальної дисципліни «Соціальне і медичне страхування» студенти повинні **знати**:

- 1) цілі та принципи організації соціального і медичного страхування;
- 2) технології, форми і методи превентивної роботи;
- 3) актуальні проблеми соціального і медичного страхування;
- 4) механізми соціального і медичного страхування;
- 5) основні моделі організації соціального і медичного страхування;
- 6) законодавчу нормативну базу соціального страхування з різних видів соціального забезпечення в залежності від страхового випадку;
- 7) систему установ, які займаються питаннями соціального і медичного страхування.

вміти:

- 1) використовувати знання для організації діяльності в службах соціальної роботи;
- 2) робити наукових аналіз соціального і медичного страхування;
- 3) застосовувати набуті знання для практичної діяльності;
- 4) визначати рівень ефективності соціального і медичного страхування в службах соціальної роботи;
- 5) аналізувати та робити висновки щодо соціального і медичного страхування;
- 6) ставити завдання, планувати соціальну роботу в галузі соціального і медичного страхування;

7) отримувати необхідну інформацію з питань соціального і медичного страхування з різних джерел.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	У тому числі					
	Усього	лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування	8	2	2			4
Тема 2. Фонд соціального страхування України	8	2	2			4
Тема 3. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту	8	2	2			4
Тема 4. Пенсійне страхування в Україні. Правові засади, основні види та система організації	8	2	2			6
Тема 5. Недержавне пенсійне страхування	10	4	2			6
<i>Разом за модуль</i>	<i>46</i>	<i>12</i>	<i>10</i>			<i>24</i>
Модуль 2						
Тема 6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання	8	2	2			4
Тема 7. Страхування на випадок безробіття	10	2	2			6
Тема 8. Страхування тимчасової втрати працездатності	8	2	2			4
Тема 9. Медичне страхування	8	2	2			4
Тема 10. Іноземний досвід у сфері соціального страхування	10	4	2			4
<i>Разом за модуль</i>	<i>44</i>	<i>12</i>	<i>10</i>			<i>22</i>
<i>Разом</i>	<i>90</i>	<i>24</i>	<i>20</i>			<i>46</i>

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	У тому числі					
	Усього	лекції	практичні	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1						
Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування	10	2				8
Тема 2. Фонд соціального страхування України	10		2			8
Тема 3. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту	8					8
Тема 4. Пенсійне страхування в Україні. Правові засади, основні види та система організації	10	2				8
Тема 5. Недержавне пенсійне страхування	8					8
<i>Разом за модуль</i>	<i>46</i>	<i>4</i>	<i>2</i>			<i>40</i>
Модуль 2						
Тема 6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання	8					8
Тема 7. Страхування на випадок безробіття	10	2				8
Тема 8. Страхування тимчасової втрати працездатності	8					8
Тема 9. Медичне страхування	10	2				8
Тема 10. Іноземний досвід у сфері соціального страхування	8		2			6
<i>Разом за модуль</i>	<i>44</i>	<i>4</i>	<i>2</i>			<i>38</i>
Разом	90	8	4			78

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Сутність, принципи і роль соціального страхування. Поняття та принципи соціального страхування. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування». Учасники соціального страхування, його основні види. Забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. Закон України «Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю».

Тема 2. Фонд соціального страхування України. Управління Фондом соціального страхування. Основні завдання і функції Фонду соціального страхування. Права, обов'язки та відповідальність Фонду соціального страхування.

Тема 3. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту. Поняття, ознаки та види соціальних ризиків, загальна характеристика непрацевдатності, порядок встановлення непрацевдатності, загальна характеристика інвалідності, нещасний випадок на виробництві та професійне захворювання, тимчасова втрата працевдатності та порядок її підтвердження, поняття безробіття та порядок визнання громадянина безробітним, малозабезпеченість та втрата годувальника як соціальні ризики, державні соціальні стандарти та соціальні гарантії, прожитковий мінімум.

Тема 4. Пенсійне страхування в Україні. Правові засади, основні види та система організації. Пенсійна система в Україні та її законодавча база, система державних органів, що здійснюють пенсійне забезпечення, процес зародження, формування та розвитку пенсійної системи в Україні, трудовий та страховий стаж у пенсійному забезпеченні, поняття та види пенсійного забезпечення, персоніфікований облік, порядок призначення та виплати пенсій.

Тема 5. Недержавне пенсійне страхування. Недержавне пенсійне страхування: економічна сутність та роль у системі соціального страхування. Суб'єкти та об'єкти недержавного пенсійного страхування. Недержавні пенсійні фонди: відкриті, корпоративні, професійні. Послуги недержавних пенсійних

фондів. Доходи та витрати недержавних пенсійних фондів. Асоціація недержавних пенсійних фондів України: мета та основні завдання. Договір про недержавне пенсійне страхування: особливості складання для фізичних та юридичних осіб. Іноземний досвід недержавного пенсійного страхування.

Тема 6. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання. Економічна сутність та роль Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання. Завдання Фонду. Принципи страхування від нещасних випадків. Суб'єкти й об'єкти страхування від нещасних випадків. Основні поняття: нещасний випадок та професійне захворювання. Види страхування від нещасних випадків. Добровільне страхування від нещасних випадків.

Тема 7. Страхування на випадок безробіття. Поняття та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Соціальні гарантії як форма забезпечення достатнього рівня суспільного добробуту. Порядок надання матеріальної допомоги з безробіття. Управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття. Органи нагляду у сфері страхування на випадок безробіття. Зайнятість населення.

Тема 8. Страхування тимчасової втрати працездатності. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Види фінансово-економічного забезпечення та соціальних послуг у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Тема 9. Медичне страхування. Медичне страхування та його основні види. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування. Роль медичного страхування в забезпеченні потреб робітника в страховому захисті. Добровільне медичне страхування. Обсяг відповідальності страховика. Страхова сума. Порядок визначення розміру страхових премій і їх сплати. Права й обов'язки сторін страхових відносин. Організація роботи страхової компанії, пов'язана з настанням відповідальності за фактом страхового випадку. Медичне страхування громадян, які перетинають кордон. Шляхи підвищення ефективності добровільного медичного страхування.

Тема 10. Іноземний досвід у сфері соціального страхування. Особливості соціального страхування в Швеції. Соціальна політика в системі соціального страхування Росії. Пенсійна система Чілі. Оцінка розвитку соціального забезпечення робітників у Німеччині. Соціальні технології США. Роль місцевого самоврядування в реалізації соціальних гарантій населення в Польщі. Медичне соціальне страхування в Ізраїлі. Системи соціального страхування в США. Системи соціального страхування Німеччині. Системи соціального страхування Англії. Системи соціального страхування Франції. Польська система пенсійного страхування. Елементи сучасних пенсійних систем: державний пенсійний фонд, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії зі страхування життя і пенсій.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Форми вивчення дисципліни: лекція, практичні заняття, індивідуальні завдання, самостійна робота, контрольні заходи.

У процесі вивчення дисципліни використовується кредитно-модульна технологія. Лекційне подання матеріалу проводиться з широким використанням проблемно-діяльнісного підходу, що сприяє глибокому засвоєнню знань і формуванню творчого професійного мислення у майбутніх фахівців.

На практичних заняттях, які носять проблемно-пошуковий і практично-творчий характер, студенти вирішують теоретичні і практичні завдання, розвивають мислення, поглиблюють і розширюють знання, висувають і відстоюють свою точку зору, пропонують та обґрунтовують шляхи їх вирішення.

Під час самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань студенти розв'язують складні проблеми і незрозумілі питання. Самостійна робота планується як форма організації навчального процесу, що має на меті надати допомогу у самостійному вивченні запропонованої літератури у пошуку відповідей на проблемні питання курсу, виконання практичних завдань курсу.

За джерелами знань використовуються такі методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вправи.

За характером логіки пізнання використовуються такі методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частковопошуковий, дослідницький.

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;
- проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і

практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;

- підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми поточного контролю: самостійна робота, стандартизовані тести, аналітичний звіт, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і розв'язування задач. Кожне завдання модульної контрольної роботи оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 20 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 30 балів – по 10 балів за кожне завдання (разом за контрольну – 50 балів). Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у формі усного опитування.

Результат контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в залікову відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік у формі письмової роботи. Максимальна оцінка за письмову роботу на іспиті – 100 балів.

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 4 – 6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні статистичні показники, але здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 7 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 балів – студент не розуміє змісту практичного завдання; 1 – 3 бали – обчислює показники тільки з підказкою; 4 – 6 балів – при обчисленні показників студент допускає істотні неточності та помилки; 7 – 9 балів – при розв'язуванні задач студентом допускаються неістотні неточності та незначні помилки; 10 балів – студент розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Соціальне і медичне страхування» здійснюється в усній формі за питаннями.

1. Виконання першого завдання потребує повної аналітичної і змістовної відповіді (оцінюється від 0 до 50 балів): 45-50 балів отримують студенти, які

повно та ґрунтовно розкрили теоретичне питання, використавши при цьому не лише обов'язкову, а й додаткову літературу. 41-44 отримують студенти, які в цілому розкрили теоретичне питання, однак не повно і допустивши деякі неточності. При цьому не використав на достатньому рівні обов'язкову літературу. 37-40 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, але розкрили його не повністю, допустивши деякі незначні помилки. 34-36 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання. 30-33 балів отримують студенти, які правильно визначили сутність питання, недостатньо або поверхово розкривши більшість його окремих положень і допустивши при цьому окремі помилки, які частково вплинули на загальне розуміння проблеми. 0-29 балів отримують студенти, які частково та поверхово розкрили лише окремі положення питання і допустили при цьому певні суттєві помилки, котрі значно вплинули на загальне розуміння питання.

2. Питання потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність теоретичного положення (оцінюється від 0 до 30 балів: 27-30 балів отримують студенти, які повністю розкрили сутність поняття, дали його чітке визначення або проаналізували і зробили висновок з конкретного теоретичного положення. 23-26 балів отримують студенти, які правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення. 18-22 балів отримують студенти, які правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення. 0-17 балів отримують студенти, які частково і поверхово визначили те чи інше поняття або сформулювали висновок з теоретичного положення, допустивши неточності та помилки.

3. Третє завдання складається з чотирьох тестів і оцінюється від 0 до 20 балів (кожна вірна відповідь – 5 балів).

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота основним засобом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача.

Критеріями оцінювання анотацій наукових статей є вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені автором у статті.

Оцінювання реферату/есе здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

Критеріями оцінювання презентації є її відповідність змісту доповіді студента за матеріалами дослідження та оригінальність візуального представлення.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Сутність, принципи і роль соціального страхування	4	8
2.	Фонд соціального страхування України	4	8
3.	Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту	4	8
4.	Пенсійне страхування в Україні. Правові засади, основні види та система організації	6	8
5.	Недержавне пенсійне страхування	6	8
6.	Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання	4	8
7.	Страхування на випадок безробіття	6	8
8.	Страхування тимчасової втрати працездатності	4	8
9.	Медичне страхування	4	8

10.	Іноземний досвід у сфері соціального страхування	4	6
	Разом	46	78

ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота є однією з форм самостійної роботи студентів, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів і має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти одержують в процесі навчання, а також застосування цих завдань на практиці. Індивідуальні завдання виконуються студентами самостійно під керівництвом викладача.

До індивідуальних завдань відноситься: написання рефератів, есе, підготовка презентації за темами змістового модуля, підготовка тез на студентську наукову конференцію та написання наукових робіт для участі в конкурсах наукових студентських робіт, підготовка до відкритих дискусій.

Перелік тем для реферування та підготовки доповідей чи презентацій:

1. Необхідність і сутність загальнообов'язкового державного соціального страхування.
2. Значення соціального страхування в системі соціального захисту населення.
3. Функції та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування.
4. Види соціальних послуг та матеріального забезпечення за загальнообов'язковим соціальним страхуванням.
5. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування.
6. Страхові фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування.
7. Передумови виникнення соціального страхування.
8. Характеристика розвитку соціального страхування
9. Економічні відносини в системі соціального страхування.

10. Принципи та роль соціального страхування в економічній системі держави.
11. Фінансове забезпечення соціальних послуг.
12. Елементи сучасних пенсійних систем.
13. Система соціального страхування Бісмарка.
14. Система соціального страхування Беверіджа.
15. Система соціального страхування Семашко.
16. Необхідність, сутність та значення державного регулювання соціального страхування.
17. Правові підстави державного регулювання соціального страхування.
18. Управління загально обов'язковим соціальним страхуванням.
19. Нагляд у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування.
20. Права та обов'язки суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування.
21. Відповідальність суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування.
22. Державне регулювання рівня і якості життя населення.
23. Порівняльний аналіз правової бази соціального страхування в Україні і світі.
24. Фінансовий механізм регулювання соціального страхування.
25. Фінансові та організаційні засади соціального страхування.
26. Досвід регулювання соціального регулювання в Україні.
27. Платники єдиного соціального внеску їх класифікація.
28. Порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного соціального внеску.
29. Державний реєстр загальнообов'язкового державного соціального страхування, його основні завдання.
30. Матеріальне забезпечення та соціальні послуги з тимчасової втрати працездатності: порівняльний аналіз.

31. Фінансування страхових відшкодувань, соціальних послуг та профілактичних заходів з тимчасової втрати працездатності.
32. Завдання Фонду соціального страхування.
33. Зарубіжний досвід соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
34. Види соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та їх характеристика.
35. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
36. Гарантії забезпечення прав застрахованим у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
37. Зарубіжний досвід організації соціального страхування від нещасних випадків на виробництві: можливості застосування в Україні.
38. Концептуальні підходи до функціонування системи охорони здоров'я в Україні.
39. Медичні послуги, що надаються за загальнообов'язковим державним соціальним медичним страхуванням.
40. Організаційні аспекти медичного страхування в країнах світу.
41. Проблеми перетинання страхового поля добровільного та обов'язкового медичного страхування.
42. Забезпечення незастрахованих осіб.
43. Зарубіжний досвід організації страхування на випадок безробіття.
44. Специфіка роботи Фонду соціального страхування на випадок безробіття.
45. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг: порівняльний аналіз.
46. Пенсійна система України та характеристика її рівнів.
47. Види та порядок призначення пенсій за віком.
48. Види та порядок призначення пенсій по інвалідності.

49. Види та порядок призначення пенсій у зв'язку втратою годувальника.

50. Зарубіжний досвід організації пенсійного забезпечення.

Перелік питань до відкритих дискусій:

1. Які існують етапи виникнення соціальних ризиків?
2. Чи існує співвідношення між соціальними ризиками і видами соціального страхування?
3. Назвіть принципи функціонування системи соціального страхування.
4. Які функції покладено на соціальне страхування?
5. Що собою становить механізм державного регулювання соціального страхування?
6. Які показники характеризують рівень життя населення?
7. Охарактеризуйте класифікацію соціальних нормативів.
8. Що включають в себе державні соціальні гарантії?
9. Що включає державне регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування в Україні?
10. Взаємозв'язок суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування.
11. Роль та місце Кабінету Міністрів України в державному регулюванні розвитку соціального страхування.
12. Які фактори вплинули на запровадження єдиного внеску?
13. На вашу думку, чи доцільно встановлювати розмірів єдиного внеску відповідно класам професійного ризику?
14. Проблеми цільового використання коштів соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
15. Санаторно-курортне лікування працівників за рахунок коштів Фонду соціального страхування.
16. Призначення допомоги і надання соціальних послуг у сфері соціального страхування з тимчасової втрати працездатності.
17. Основні повноваження правління, відділень та виконавчої дирекції Фонду соціального страхування.

18. Особливості формування цільового Фонду соціального страхування у структурі місцевих бюджетів.
19. Можливості використання та впровадження іноземного досвіду щодо Фонду соціального страхування.
20. Чи є шанс позбутися гострих соціальних проблем?
21. Порядок планування та видачі путівок на санаторно-курортне лікування та оздоровлення застрахованих осіб і членів їх сімей.
22. Обґрунтуйте можливість застосування зарубіжного досвіду функціонування системи соціального страхування в Україні.
23. Законодавство про страхування від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання його характеристика.
24. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів при страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
25. Обґрунтуйте основні рекомендації МОП щодо удосконалення національної системи охорони праці.
26. Страхування від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання його сутність та значення.
27. Гарантії забезпечення прав застрахованим у страхуванні від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
28. Основні принципи страхування від нещасного випадку на виробництві та від професійного захворювання.
29. Система фінансування та джерела коштів Фонду соціального страхування.
30. Взаємовідносини органів соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання та платників страхових зборів з банківськими установами.
31. Принципи обов'язкового медичного страхування.
32. Суб'єкти обов'язкового медичного страхування їх характеристика та функції.

33. Порівняйте особливості добровільного та обов'язкового медичного страхування.
34. Переваги та недоліки запровадження в Україні обов'язкового соціального медичного страхування.
35. Які особливості функціонування ринку праці?
36. Який взаємозв'язок між поняттям «зайнятість» і «працевдатність»?
37. Які напрямки державної політики зайнятості?
38. Використовуючи інформацію різних джерел, обґрунтуйте висновок щодо професій, які мають найбільший попит на ринку праці.
39. Як впливає демографічна ситуація країни на обсяги пенсійних виплат?
40. Назвіть принципи дефіциту коштів Пенсійного фонду.
41. Які проблеми в запровадженні Накопичувальної системи пенсійного страхування?

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

1. Страховиками за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням є:
- а) страхові компанії;
 - б) цільові страхові фонди;
 - в) Кабінет Міністрів України;
 - г) ліга страхових організацій;
 - д) відділ соціального захисту населення.
2. До джерел коштів загальнообов'язкового державного соціального страхування відносяться:
- а) внески роботодавців і застрахованих осіб;
 - б) страхові платежі найманих працівників;

- в) кредити банків;
- г) кошти Ліги страхових організацій.

3. Розмір страхового внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування встановлюється Верховною Радою України:

- а) щоквартально;
- б) щомісячно;
- в) щорічно;
- г) раз в три роки;
- д) раз в п'ять років.

4. Державному соціальному страхуванню підлягають:

- а) особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту);
- б) особи, які забезпечують себе роботою самостійно)
- в) роботодавці;
- г) працівники профспілок;
- д) працюючі пенсіонери.

5. Застраховані громадяни є членами страхових фондів за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням:

- а) так;
- б) ні.

6. Кошти страхових фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування включаються до складу державного бюджету України:

- а) так;
- б) ні.

7. Страхові фонди здійснюють свою діяльність на підставі:

- а) Закону України «Про державний бюджет»;

б) статутів;

в) основ законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

8. Видами матеріального забезпечення загальнообов'язкового медичного страхування є:

а) діагностика та амбулаторне лікування;

б) стаціонарне лікування;

в) надання готових лікарських засобів та виробів медичного призначення;

г) профілактичні та освітні заходи;

д) забезпечення медичною реабілітацією осіб, які перенесли особливо важкі операції або мають хронічні захворювання;

ж) немає жодної вірної відповіді.

9. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування включає в себе наступні види страхування:

а) медичне страхування;

б) страхування на випадок безробіття;

в) страхування життя;

г) пенсійне страхування;

д) страхування з тимчасової втрати працездатності та витратами зумовленими поховання.

10. Джерелами фінансування соціальної сфери є:

а) державний бюджет;

б) страхові фонди;

в) місцеві бюджети;

г) власні доходи організацій та установ соціальної сфери (самофінансування).

11. Управління страховими фондами здійснюється:

- а) Верховною Радою України;
- б) Кабінетом Міністрів України;
- в) державою та представниками суб'єктів соціального страхування.

12. Метою державного регулювання та нагляду у сфері загально-обов'язкового державного соціального страхування є:

- а) проведення єдиної та ефективної державної політики у цій сфері;
- б) забезпечення реалізації прав громадян на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- в) створення умов для ефективного функціонування та розвитку системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- г) забезпечення дотримання суб'єктами системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування вимог законів, інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- д) адаптація системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування до міжнародних стандартів;
- ж) усі відповіді вірні.

13. Контроль за дотриманням страхувальниками законів України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування, інші нормативно-правові акти, видані відповідно до них, здійснює:

- а) Наглядова Рада;
- б) держава;
- в) уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади.

14. Керівництво та управління обов'язковим державним соціальним страхуванням здійснює:

- а) фонд соціального страхування;
- б) держава;
- в) правління фонду.

15. Управління фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування здійснюють:

- а) держава;
- б) правління страхових фондів;
- в) виконавчі дирекції.

16. Реалізація соціальної політики у суспільстві здійснюється через:

- а) соціальні програми;
- б) законодавчу базу.

17. Для визначення рівня життя використовують індекс людського розвитку, який має наступні складові:

- а) тривалість життя населення;
- б) рівень освіти;
- в) обсяг ВВП на душу населення.

18. Державний моніторинг у сфері соціального страхування здійснюється з метою:

- а) дотримання державних соціальних гарантій;
- б) оцінки ефективності державної соціальної політики;
- в) впливу на рівень та якість життя в Україні.

19. Основні завдання державного регулювання загальнообов'язкового державного соціального страхування полягають:

- а) у розробці нормативно-правових актів, що регламентують відносини даної сфери;
- б) щорічному перегляді та затвердженні розміру єдиного страхового внеску;
- в) у встановленні нормативів з урахуванням економічної та соціальної ситуації в країні;
- г) у встановленні обов'язкових вимог щодо створення страхових резервів;
- д) державному фінансовому контролю за дотриманням законодавства щодо формування доходів страхових фондів та цільового використання їх коштів;
- ж) контролю та нагляді за діяльністю центральних і територіальних органів державних фондів, їх взаємодію з іншими суб'єктами.

20. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування це:

- а) страховий внесок, збір якого здійснюється до видів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- б) консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- в) консолідований страховий внесок, збір якого здійснюється виключно роботодавцями до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування.

21. Застрахована особа:

- а) фізична особа, яка підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню і сплачує (сплачувала) та/або за яку сплачується чи сплачувався єдиний внесок;
- б) фізична особа, яка підлягає загальнообов'язковому державному соціальному страхуванню;
- в) вірно а) і б).

22. Максимальна величина бази нарахування єдиного внеску:

а) максимальна сума доходу застрахованої особи, що дорівнює сімнадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на яку нараховується єдиний внесок;

б) максимальна сума доходу застрахованої особи, що дорівнює десяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на яку нараховується єдиний внесок;

в) максимальна сума доходу застрахованої особи, що дорівнює двадцяти розмірам прожиткового мінімуму для працездатних осіб, на яку нараховується єдиний внесок.

23. Страхові кошти:

а) кошти, які формуються за рахунок сплати єдиного внеску та надходжень від фінансових санкцій (штрафів та пені);

б) кошти, які формуються за рахунок сплати єдиного;

в) кошти, які формуються за рахунок сплати єдиного внеску та благодійних внесків.

24. Збір та ведення обліку єдиного внеску здійснюються за принципами:

а) законодавчого визначення умов і порядку його сплати;

б) обов'язковості сплати;

в) законодавчого визначення розміру єдиного внеску та пропорцій його розподілу за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;

г) прозорості та публічності діяльності органу, що здійснює збір та веде облік єдиного внеску;

д) всі відповіді вірні.

25. Платниками єдиного внеску є:

а) роботодавці;

- б) застраховані;
- в) тільки роботодавці;
- г) вірно а), б).

26. Облік платників єдиного внеску здійснює:

- а) Пенсійним фондом;
- б) Державне казначейство;
- в) Фонди загальнообов'язкового державного соціального страхування.

27. Розмір єдиного внеску повинні забезпечувати:

- а) застрахованим особам страхові виплати і соціальні послуги, фінансування заходів, спрямованих на профілактику страхових випадків;
- б) створення резерву коштів для забезпечення страхових виплат та надання соціальних послуг застрахованим особам;
- в) покриття адміністративних витрат із забезпечення функціонування системи загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- г) всі відповіді вірні.

28. Розмір єдиного внеску встановлюється:

- а) для кожної категорії платників;
- б) виключно для роботодавця;
- в) бюджетних установ.

29. Суми єдиного внеску розподіляються:

- а) за видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- б) за видами виплат;
- в) за класами професійного ризику.

30. Страхувальником за загальнообов'язковим соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності є:

- а) робітник;
- б) страхові організації;
- в) власник підприємства;
- г) держава.

31. Обставини, внаслідок якої застрахована особа або члени її сім'ї можуть втратити тимчасово засоби існування та потребувати матеріального забезпечення це:

- а) наявність страхового стажу;
- б) страховий випадок;
- в) страховий ризик;
- г) страховий поліс.

32. Страховик у системі соціального страхування з тимчасової втрати працездатності зобов'язаний:

- а) здійснювати контроль за своєчасною сплатою страхових внесків.
- б) вести облік і звітність щодо страхових коштів;
- в) нараховувати та сплачувати страхові внески;
- г) вести облік заробітної плати застрахованих осіб.

33. Допомога по тимчасовій непрацездатності не надається:

а) у разі тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми непов'язаної з нещасним випадком на виробництві;

б) у разі навмисного заподіяння шкоди своєму здоров'ю з метою ухилення від роботи;

в) за період перебування застрахованої особи у відпустці без збереження заробітної плати;

г) у разі тимчасової непрацездатності по догляду за хворою дитиною віком до 14 років.

34. Членами Фонду соціального страхування є:

- а) Наглядова рада Фонду та уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері праці та соціальної політики;
- б) усі страхувальники;
- в) усі застраховані особи.

35. Допомога по тимчасовій непрацездатності встановлюється:

- а) з урахуванням віку та статі застрахованої особи;
- б) з урахуванням страхового стажу;
- в) в однакових для усіх застрахованих осіб розмірах.

36. Застрахованим особам, які мають страховий стаж до 8 років допомога по тимчасовій непрацездатності виплачуються у розмірі:

- а) 60 %;
- б) 75 %;
- в) 100 %;
- г) 80 %.

37. Допомога по вагітності та пологах надається страховій особі у розмірі:

- а) 60 %;
- б) 80 %;
- в) 100 %;
- г) 75 %.

38. Допомога по тимчасовій непрацездатності за рахунок коштів Фонду соціального страхування надається у випадку:

- а) необхідності догляду за хворою дитиною;

- б) професійного захворювання працівника;
- в) отримання пенсії по інвалідності;
- г) тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми.

39. За загальнообов'язковим державним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням надаються наступні види соціальних послуг:

- а) допомога по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною);
- б) допомога по вагітності та пологах;
- в) допомога при народженні дитини та по догляду за нею ;
- г) допомога на поховання (крім поховання пенсіонерів, безробітних та осіб, які померли від нещасного випадку на виробництві).
- д) забезпечення оздоровчих заходів.

40. За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності надаються наступні види матеріального забезпечення (виплати):

- а) одноразова допомога в разі стійкої втрати професійної працездатності або смерті потерпілого;
- б) стаціонарне лікування;
- в) допомога по тимчасовій непрацездатності по догляду за дитиною;
- г) пенсія по інвалідності внаслідок нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання;
- д) відновлення здоров'я та працездатності потерпілого.

41. Обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві підлягають:

- а) особи, які працюють на умовах цивільно-правового договору;

б) учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти, залучені до будь-яких робіт під час, перед або після занять;

в) особи, які утримуються у виправних, лікувально-трудовах, виховно-трудовах закладах та залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами;

г) священнослужителі, церковнослужителі та особи, які працюють у релігійних організаціях на виборних посадах.

42. За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійним захворюванням, сума одноразової страхової виплати не повинна перевищувати:

а) середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я;

б) чотирикратного розміру граничної суми заробітної плати, з якої справляються внески на дату настання права потерпілого на призначення одноразової допомоги;

в) п'ятнадцятикратного розміру прожиткового мінімуму.

43. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві здійснюється за наступними принципами:

а) проведення профілактичних заходів по запобіганню нещасним випадкам на виробництві та професійним захворюванням;

б) цільового використання коштів страхування на випадок безробіття;

в) економічна зацікавленість суб'єктів страхування в поліпшенні умов і безпеки праці;

г) диференціація страхового тарифу з урахуванням умов і стану безпеки праці, виробничого травматизму та професійної захворюваності на кожному підприємстві.

44. Обов'язковому страхуванню від нещасного випадку на виробництві підлягають:

- а) особи, які працюють на умовах трудового договору (контракту);
- б) учні та студенти навчальних закладів, клінічні ординатори, аспіранти, докторанти під час занять;
- в) особи, які утримуються у виправних, лікувально-трудовах, виховно-трудовах закладах та залучаються до трудової діяльності на виробництві цих установ або на інших підприємствах за спеціальними договорами;
- г) священнослужителі, церковнослужителі та особи, які працюють у релігійних організаціях на виборних посадах.

45. За загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійним захворюванням, сума щомісячної страхової виплати не повинна перевищувати:

- а) середньомісячного заробітку, що потерпілий мав до ушкодження здоров'я;
- б) чотирикратного розміру граничної суми заробітної плати, з якої справляються внески на дату настання права потерпілого на призначення одноразової допомоги;
- в) п'ятнадцятикратного розміру прожиткового мінімуму.

46. Суб'єктами страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання є:

- а) страхові компанії;
- б) страхувальники;
- в) уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган виконавчої влади;
- г) застраховані;
- д) правильна відповідь а), б), г).

47. Виконання статутних функцій та обов'язків фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування покладено на:

- а) голову Наглядової Ради;
- б) страхових експертів з охорони праці;
- в) лікарів – експертів страховиків;
- г) андеррайтерів;
- д) уповноважений Кабінетом Міністрів України центральний орган

виконавчої влади.

48. Об'єктом страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання виступає:

- а) життя та здоров'є застрахованої особи;
- б) матеріальне забезпечення застрахованого;
- в) витрати роботодавців.

49. Платниками Єдиного страхового внеску на випадок безробіття є:

- а) роботодавець;
- б) наймані працівники;
- в) фізичні особи – суб'єкти підприємницької діяльності;
- г) особи, які забезпечують себе роботою самостійно.

50. Страхуванню на випадок безробіття підлягають:

- а) працюючі пенсіонери;
- б) іноземці та особи без громадянства, які тимчасово працюють за наймом в Україні;
- в) особи, які працюють на основі трудового договору;
- г) особи які працюють на основі цивільно-правового договору.

51. Видами забезпечення при загальнообов'язковому страхуванні на випадок безробіття є:

а) допомога на поховання безробітного у разі його смерті;
б) підвищення кваліфікації та профпереорієнтації;
в) інформаційні та консультаційні послуги, пов'язані з
працевлаштуванням.

52. Безробіття яке є наслідком вивільнення працівників у результаті модернізації устаткування та втілення нових технологій це:

- а) технологічне;
- б) інституційне;
- в) економічне.

53. Безробіття яке є наслідком структурних зрушень в економіці як у галузевій сфері, так і в зміні форм власності – це:

- а) технологічне;
- б) структурне;
- в) інституційне;
- г) економічне.

54. Розмір допомоги по безробіттю залежить від:

- а) середньої заробітної плати особи;
- б) стажу роботи;
- в) причини звільнення;
- г) віку особи;
- д) статі особи.

55. Допомога по безробіттю особам, які звільнилися з останнього місця роботи за власним бажанням без поважних причин, виплачується починаючи з:

- а) першого календарного дня безробіття;
- б) 6-го дня безробіття;
- в) 8-го дня безробіття;

- г) 91-го дня безробіття;
- д) правильна відповідь відсутня.

56. Загальна тривалість допомоги з безробіття не може перевищувати:

- а) 360 календарних днів протягом одного року;
- б) 720 календарних днів;
- в) 180 календарних днів;
- г) правильна відповідь відсутня.

57. Допомога по частковому безробіттю надається якщо, простій охопив:

- а) 30% чисельності працівників і становить 20% і більше робочого часу;
- б) 50% чисельності працівників і становить 20% і більше робочого часу.

58. Вимушене тимчасове скорочення нормальної або встановленої законодавством України тривалості робочого часу, перерва в одержанні заробітку або скорочення його розміру через тимчасове припинення трудових відносин з причин економічного, технологічного, структурного характеру – це:

- а) часткове безробіття;
- б) структурне безробіття;
- в) інституційне безробіття;
- г) технологічне безробіття.

59. Система пенсійного забезпечення в Україні складається з:

- а) солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- б) накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- в) системи недержавного пенсійного забезпечення;
- г) всі відповіді вірні.

60. Система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування в Україні складається з:

- а) солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- б) накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- в) системи недержавного пенсійного забезпечення;
- г) всі відповіді вірні.

61. Система накопичувального пенсійного забезпечення в Україні складається з:

- а) солідарної система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- б) накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування;
- в) системи недержавного пенсійного забезпечення;
- г) всі відповіді вірні.

62. Суб'єктами солідарної системи є:

- а) застраховані особи;
- б) страхувальники;
- в) Міністерство фінансів;
- г) уповноважений банк;
- д) підприємства, установи, організації), що здійснюють виплату і доставку пенсій;
- ж) Пенсійний фонд;
- з) Державне казначейство.

63. Суб'єктами системи накопичувального пенсійного забезпечення є

- а) особи, від імені та на користь яких здійснюється накопичення та інвестування коштів;

- б) підприємства, установи, організації та фізичні особи, що здійснюють перерахування внесків до системи накопичувального пенсійного забезпечення;
- в) Державне казначейство;
- г) Накопичувальний фонд;
- д) недержавні пенсійні фонди;
- ж) юридичні особи, які здійснюють адміністративне управління Накопичувальним фондом і недержавними пенсійними фондами та управління їх пенсійними активами;
- з) страхові організації;
- і) зберігач;
- ї) Міністерство фінансів.

64. За рахунок коштів Пенсійного фонду в солідарній системі призначаються такі пенсійні виплати:

- а) пенсія за віком;
- б) довічна пенсія подружжя;
- в) пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
- г) одноразова виплата;
- д) пенсія у зв'язку з втратою годувальника.

65. За рахунок коштів Накопичувального фонду, що обліковуються на накопичувальних пенсійних рахунках, здійснюються такі пенсійні виплати:

- довічна пенсія з установленим періодом;
- а) пенсія по інвалідності внаслідок загального захворювання;
- б) довічна обумовлена пенсія;
- в) довічна пенсія подружжя;
- г) одноразова виплата.

66. Розмір пенсії за віком визначається на підставі:

- а) заробітної плати (дохіду) застрахованої особи та коефіцієнту страхового стажу застрахованої особи;
- б) заробітної плати (дохіду) застрахованої особи та страхового стажу застрахованої особи;
- в) заробітної плати (дохіду) застрахованої особи за останні п'ять років.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Сутність, принципи і роль соціального страхування.
2. Поняття та принципи соціального страхування.
3. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: основні принципи
4. Учасники соціального страхування, його основні види.
5. Забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.
6. Фонд соціального страхування України.
7. Управління Фондом соціального страхування.
8. Основні завдання і функції Фонду соціального страхування.
9. Права, обов'язки та відповідальність Фонду соціального страхування.
10. Соціальні ризики та соціальні стандарти соціального захисту.
11. Поняття, ознаки та види соціальних ризиків.
12. Загальна характеристика непрацездатності, порядок встановлення непрацездатності.
13. Загальна характеристика інвалідності.
14. Нещасний випадок на виробництві та професійне захворювання.
15. Тимчасова втрата працездатності та порядок її підтвердження.
16. Поняття безробіття та порядок визнання громадянина безробітним.
17. Малозабезпеченість та втрата годувальника як соціальні ризики.

18. Державні соціальні стандарти та соціальні гарантії, прожитковий мінімум.
19. Пенсійне страхування в Україні. Правові засади, основні види та система організації.
 20. Пенсійна система в Україні та її законодавча база.
 21. Система державних органів, що здійснюють пенсійне забезпечення.
 22. Трудовий та страховий стаж у пенсійному забезпеченні.
 23. Поняття та види пенсійного забезпечення.
 24. Порядок призначення та виплати пенсій.
 25. Недержавне пенсійне страхування.
 26. Недержавне пенсійне страхування: економічна сутність та роль у системі соціального страхування.
 27. Суб'єкти та об'єкти недержавного пенсійного страхування.
 28. Недержавні пенсійні фонди: відкриті, корпоративні, професійні. Недержавних пенсійних фондів України: мета та основні завдання.
 29. Договір про недержавне пенсійне страхування: особливості складання для фізичних та юридичних осіб.
 30. Іноземний досвід недержавного пенсійного страхування.
 31. Страхування від нещасних випадків на виробництві та від професійного захворювання.
 32. Принципи страхування від нещасних випадків.
 33. Суб'єкти й об'єкти страхування від нещасних випадків.
 34. Добровільне страхування від нещасних випадків.
 35. Страхування на випадок безробіття.
 36. Поняття та принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
 37. Порядок надання матеріальної допомоги з безробіття.
 38. Управління Фондом загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.
 39. Страхування тимчасової втрати працездатності.

40. Поняття загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

41. Права, обов'язки та відповідальність суб'єктів загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

42. Принципи загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

43. Види фінансово-економічного забезпечення та соціальних послуг у сфері загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

44. Медичне страхування та його основні види.

45. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування.

46. Роль медичного страхування в забезпеченні потреб робітника в страховому захисті.

47. Добровільне медичне страхування.

48. Права й обов'язки сторін страхових відносин.

49. Шляхи підвищення ефективності добровільного медичного страхування.

50. Іноземний досвід у сфері соціального страхування.

51. Системи соціального страхування Німеччині.

52. Системи соціального страхування Англії.

53. Системи соціального страхування Франції.

54. Польська система пенсійного страхування.

55. Елементи сучасних пенсійних систем: державний пенсійний фонд, недержавні пенсійні фонди, страхові компанії зі страхування життя і пенсій.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Безугла В.О. Соціальне страхування: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 368 с.
2. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України № 2017-III від 10.06.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>
3. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 1105-XIV від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
4. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України № 1533-III від 14.08.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
5. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України № 1058-IV від 01.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>
6. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України № 2464-VI від 21.11.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

Допоміжна література

1. Внукова Н. М. Соціальне страхування: кредитно-модульний курс. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2017. 412 с.
2. Кириленко О.П. Соціальне страхування: підруч. Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. 516 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Сайт Міністерства соціальної політики України. URL:
<https://www.msp.gov.ua>
2. Сайт Верховної ради України. URL [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)